

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే సుందరకాండే

॥ సప్తపంచాశః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ సప్తపంచాశః సర్గః ॥

సముద్రముల్లంఘ్య హనుమతో జాంబవదంగదప్రభృతిభిః సుహృద్భిః
సహ సమాగమః

ఆఘ్రత్య చ మహావేగః పక్షవానివ పర్వతః |
భుజంగయక్షగంధర్వప్రబుద్ధకమలోత్పలం || 5.57.1 ||

స చంద్రకుముదం రమ్యం సార్కకారండవం శుభం |
తిష్యశ్రవణకాదంబమభ్రశైవలశాద్వలం || 5.57.2 ||

పునర్వసుమహామీనం లోహితాంగమహోగ్రహం |
ఐరావతమహాద్వీపం స్వాతీహంసవిలాసితం || 5.57.3 ||

వాతసంఘాతజాలోర్మిచంద్రాంశుశిశిరాంబుమత్ |
హనూమానపరిశ్రాంతః పుష్పవే గగనార్ణవం || 5.57.4 ||

గ్రసమాన ఇవాకాశం తారాధిపమివోల్లిఖన్ |
హరన్నివ సనక్షత్రం గగనం సార్కమండలం || 5.57.5 ||

అపారమపరిశ్రాంతశ్చాంబుధిం సమగాహత |
హనూమాన్ మేఘజాలాని వికర్షన్నివ గచ్ఛతి || 5.57.6 ||

పాండురారుణవర్ణాని నీలమాంజిష్ఠకాని చ |
హరితారుణవర్ణాని మహాభ్రాణి చకాశిరే || 5.57.7 ||

ప్రవిశన్నభ్రజాలాని నిష్క్రమంశ్చ పునః పునః |
ప్రకాశశ్చాప్రకాశశ్చ చంద్రమా ఇవ దృశ్యతే || 5.57.8 ||

వివిధాభ్రఘనాపన్నగోచరో ధవలాంబరః |

దృశ్యాదృశ్యతనుర్వీరస్తథా చంద్రాయతేఽంబరే || 5.57.9 ||

తార్క్షాయమాణో గగనే స బభౌ వాయునందనః |

దారయన్ మేఘవృందాని నిష్పతంశ్చ పునః పునః || 5.57.10 ||

నదన్ నాదేన మహతా మేఘస్వనమహాస్వనః |

ప్రవరాన్ రాక్షసాన్ హత్వా నామ విశ్రావ్య చాత్మనః || 5.57.11 ||

ఆకులాం నగరీం కృత్వా వ్యథయిత్వా చ రావణం |

అర్థయిత్వా మహావీరాన్ వైదేహీమభివాద్య చ || 5.57.12 ||

ఆజగామ మహాతేజాః పునర్మధ్యేన సాగరం |

పర్వతేంద్రం సునాభం చ సముపస్పృశ్య వీర్యవాన్ || 5.57.13 ||

జ్యాముక్త ఇవ నారాచో మహావేగోఽభ్యుపాగమత్ |

స కించిదారాత్ సంప్రాప్తః సమాలోక్య మహాగిరిం || 5.57.14 ||

మహేంద్రం మేఘసంకాశం ననాద స మహాకపిః |

స పూరయామాస కపిర్ద్దిశో దశ సమంతతః || 5.57.15 ||

నదన్ నాదేన మహతా మేఘస్వనమహాస్వనః |

స తం దేశమనుప్రాప్తః సుహృద్దర్శనలాలసః || 5.57.16 ||

ననాద సుమహానాదం లాంగూలం చాప్యకంపయత్ |

తస్య నానద్యమానస్య సుపఞ్ణాచరితే పథి || 5.57.17 ||

ఫలతీవాస్య ఘోషేణ గగనం సార్కమండలం |

యే తు తత్రోత్తరే కూలే సముద్రస్య మహాబలాః || 5.57.18 ||

పూర్వం సంవిష్ఠితాః శూరా వాయుపుత్రదిదృక్షవః |
 మహతో వాయునున్నస్య తోయదస్యేవ నిఃస్వనం |
 శుశ్రువుస్తే తదా ఘోషమూరువేగం హనూమతః || 5.57.19 ||

తే దీనమనసః సర్వే శుశ్రువుః కాననౌకసః |
 వానరేంద్రస్య నిర్ఘోషం పర్జన్యనినదోపమం || 5.57.20 ||

నిశమ్య నదతో నాదం వానరాస్తే సమంతతః |
 బభూవురుత్సుకాః సర్వే సుహృద్ధర్మనకాంక్షిణః || 5.57.21 ||

జాంబవాన్ స హరిశ్రేష్ఠః ప్రీతిసంహృష్టమానసః |
 ఉపామంత్ర్య హరీన్ సర్వానిదం వచనమబ్రవీత్ || 5.57.22 ||

సర్వథా కృతకార్యోఽసౌ హనూమాన్ నాత్ర సంశయః |
 న హ్యస్యాకృతకార్యస్య నాద ఏవంవిధో భవేత్ || 5.57.23 ||

తస్య బాహూరువేగం చ నినాదం చ మహాత్మనః |
 నిశమ్య హరయో హృష్టాః సముత్పేతుర్యతస్తతః || 5.57.24 ||

తే నగాగ్రాన్నగాగ్రాణి శిఖరాచ్ఛిఖరాణి చ |
 ప్రహృష్టాః సమపద్యంత హనూమంతం దిదృక్షవః || 5.57.25 ||

తే ప్రీతాః పాదపాగ్రేషు గృహ్య శాఖామవస్థితాః |
 వాసాంసి చ ప్రకాశాని సమావిధ్యంత వానరాః || 5.57.26 ||

గిరిగహ్వరసంలీనో యథా గర్జతి మారుతః |
 ఏవం జగర్జ బలవాన్ హనూమాన్ మారుతాత్మజః || 5.57.27 ||

తమభ్రుషునసంకాశమాపతంతం మహాకపిం |
 దృష్ట్వా తే వానరాః సర్వే తస్థుః ప్రాంజలయస్తదా || 5.57.28 ||

తతస్తు వేగవాన్ వీరో గిరేర్గిరినిభః కపిః |
నిపపాత గిరేస్తస్య శిఖరే పాదపాకులే || 5.57.29 ||

హర్షేణాపూర్యమాణోఽసౌ రమ్యే పర్వతనిర్హరే |
భిన్నపక్ష ఇవాకాశాత్ పపాత ధరణీధరః || 5.57.30 ||

తతస్తే ప్రీతమనసః సర్వే వానరపుంగవాః |
హనూమంతం మహాత్మానం పరివార్యోపతస్థిరే || 5.57.31 ||

పరివార్య చ తే సర్వే పరాం ప్రీతిముపాగతాః |
ప్రహృష్టవదనాః సర్వే తమాగతముపాగమన్ || 5.57.32 ||

ఉపాయనాని చాదాయ మూలాని చ ఫలాని చ |
ప్రత్యర్చయన్ హరిశ్రేష్ఠం హరయో మారుతాత్మజం || 5.57.33 ||

వినేదుర్ముదితాః కేచిత్ కేచిత్ కిలకిలాం తథా |
హృష్టాః పాదపశాఖాశ్చ ఆనిన్యూర్వానరర్షభాః || 5.57.34 ||

హనూమాంస్తు గురూన్ వృద్ధాంజాంబవత్ప్రముఖాంస్తదా |
కుమారమంగదం చైవ సోఽవందత మహాకపిః || 5.57.35 ||

స తాభ్యాం పూజితః పూజ్యః కపిభిశ్చ ప్రసాదితః |
దృష్టా దేవీతి విక్రాంతః సంక్షేపేణ న్యవేదయత్ || 5.57.36 ||

నిషసాద చ హస్తేన గృహీత్వా వాలినః సుతం |
రమణీయే వనోద్దేశే మహేంద్రస్య గిరేస్తదా || 5.57.37 ||

హనూమానబ్రవీత్ పృష్టస్తదా తాన్ వానరర్షభాన్ |
అశోకవనికాసంస్థా దృష్టా సా జనకాత్మజా || 5.57.38 ||

రక్ష్యమాణా సుఘోరాభీ రాక్షసీభిరనిందితా |
ఏకవేణీధరా బాలా రామదర్శనలాలసా || 5.57.39 ||

ఉపవాసపరిశ్రాంతా మలినా జటిలా కృశా |
తతో దృష్టేతి వచనం మహార్థమమృతోపమం || 5.57.40 ||

నిశమ్య మారుతేః సర్వే ముదితా వానరాభవన్ |
క్షేడంత్యన్యే నదంత్యన్యే గర్జంత్యన్యే మహాబలాః || 5.57.41 ||

చక్రుః కిలకిలామన్యే ప్రతిగర్జంతి చాపరే |
కేచిదుచ్చితలాంగూలాః ప్రహృష్టాః కపికుంజరాః || 5.57.42 ||

ఆయతాంచితద్ధీర్ఘాణి లాంగూలాని ప్రవివ్యధుః |
అపరే తు హనూమంతం శ్రీమంతం వానరోత్తమం || 5.57.43 ||

ఆప్లుత్య గిరిశృంగేషు సంస్పృశంతి స్మ హర్షితాః |
ఉక్తవాక్యం హనూమంతమంగదస్తు తదాబ్రవీత్ || 5.57.44 ||

సర్వేషాం హరివీరాణాం మధ్యే వాచమనుత్తమాం |
సత్త్వే వీర్యే న తే కశ్చిత్ సమో వానర విద్యతే || 5.57.45 ||

యదవప్లుత్య విస్తీర్ణం సాగరం పునరాగతః |
జీవితస్య ప్రదాతా నస్త్యమేకో వానరోత్తమ || 5.57.46 ||

త్వత్ప్రసాదాత్ సమేష్వామః సిద్ధార్థా రాఘవేణ హ |
అహో స్వామిని తే భక్తిరహో వీర్యమహో ధృతిః || 5.57.47 ||

దిష్ట్యా దృష్టా త్వయా దేవీ రామపత్నీ యశస్వినీ |
దిష్ట్యా త్యక్త్యతి కాకుత్స్థః శోకం సీతావియోగజం || 5.57.48 ||

తతోఽంగదం హనూమంతం జాంబవంతం చ వానరాః |
పరివార్య ప్రముదితా భేజిరే విపులాః శిలాః || 5.57.49 ||

ఉపవిష్టా గిరేస్తస్య శిలాసు విపులాసు తే |
శ్రోతుకామాః సముద్రస్య లంఘనం వానరోత్తమాః || 5.57.50 ||

దర్శనం చాపి లంకాయాః సీతాయా రావణస్య చ |
తస్థః ప్రాంజలయః సర్వే హనూమద్వదనోన్ముఖాః || 5.57.51 ||

తస్థౌ తత్రాంగదః శ్రీమాన్ వానరైర్బహుభిర్వృతః |
ఉపాస్యమానో విబుధైర్ద్దివి దేవపతిర్యథా || 5.57.52 ||

హనూమతా కీర్తిమతా యశస్వినా
తథాంగదేనాంగదబద్ధబాహునా |
ముదా తదాధ్యాసితమున్నతం మహా -
న్మహీధరాగ్రం జ్వలితం శ్రియాభవత్ || 5.57.53 ||

|| ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే సుందరకాండే సప్తపంచాశః సర్గః ||